

CRNA GORA

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Broj: - 22

Podgorica, 23. decembar 2022. godine

Savjet za građansku kontrolu rada policije, u daljem tekstu Savjet, u sastavu **advokat Zoran Čelebić, prof. dr Dražen Cerović, prof. dr Branislav Radulović, Aida Petrović i dr Milena Popović Samardžić**, postupajući po pritužbi **nevladine organizacije (NVO) "Forum slobodnih građana Luča"** provjerio je postupanje **policijskih službenika Centra bezbjednosti Nikšić** i usvojio je, nakon razmatranja dostupne dokumentacije, koja uključuje i javna oglašavanja Uprave policije, raspoloživih video zapisa i obavljene rasprave, sljedeći

ZAKLJUČAK

1. NVO "Forum slobodnih građana Luča" obratila se pritužbom da građanska kontrola policije provjeri da li su policijski službenici 13. jula 2022. godine postupali profesionalno i u dovoljnoj mjeri kada su dozvolili da oni koji su bili protiv proslave državnog praznika i ideološki protivnici onih koji su na glavnom gradskom trgu u Nikšiću proslavljali značajne datume iz crnogorske istorije - sticanje nezavisnosti na Berlinskom kongresu (1878) i ustanak naroda Crne Gore protiv fašističkog okupatora (1941) izazovu nasilje.
2. Ova NVO je bila organizator proslave državnog praznika 13. jula u Nikšiću. Savjet je informisan da je s tim u vezi podnijela prijavu u skladu sa propisima kao i da su posvećeno i odgovorno komunicirali sa predstavnicima Uprave policije.
3. Ova NVO je ukazala Savjetu da brojne manipulacije i neosnovani javni nastupi čelnika Opštine Nikšić, primarno predsjednika gospodina Marka Kovačevića, Uprave policije ali i predsjednika Vlade Crne Gore gospodina Dritana Abazovića (u Skupštini Crne Gore zbog čega su i javno reagovali) i dalje stvaraju nejasne situacije i podižu tenzije.
4. Ova NVO je saopštila da smatra da premijer svake zemlje, pa tako i Crne Gore, treba u svakom trenutku biti pokriven objektivnim i preciznim informacijama. Premijeru gospodinu Abazoviću su iz Uprave policije kazali da kaže (u Skupštini Crne Gore) da su tenzije u Nikšiću počele od navodnog (samo)otkazivanja koncerta gospodina Sergeja Četkovića.
5. Takođe, iz ove NVO su saopštili da je predsjednik opštine Nikšić, gospodin Marko Koavčević, "poluzvanično" kazao da je estradni umjetnik gospodin Četković to uradio zbog navodnih prijetnji. "Ispada da je umjetnik to intimno navodno podijelio sa predsjednikom Opštine Nikšić, što vjerujemo da ne odgovara istini, jer se umjetnik nikada nije javno oglasio, Uprava policije do danas se nije takođe javno oglasila i saopštila da je prijava za koncert povučena a da je estradni umjetnik prijavio prijetnje. Uprava policije nikada nije saopštila da li se gospodin Četković

samoidentifikovao ili ga je Uprava policije identifikovala kao oštećenog” navela je NVO u svojoj pritužbi.

6. Iz ove NVO su ukazali na brojne činjenice a posebno su zahtijevali da se u postupku kontrole provjere sljedeće: (1) prijavu za javno okupljanje i proslavu 13. jula na glavnom gradskom trgu u Nikšiću prva je podnijela NVO Forum slobodnih građana Luča a ne opština Nikšić ili neko drugi; (2) Opština Nikšić je taj važan, ključni, podatak (uporno) prikrivala i dalje ga prikriva od javnosti i od umjetnika g. Četkovića, kao što (3) Uprava policije prikriva činjenice od javnosti i predsjednika Vlade g. Abazovića i doprinosi (vjerujemo namjerno) da se isti blamira u javnosti.
7. Podnosioci pritužbe smatraju da Uprava policija - Centar bezbjednosti (CB) Nikšić jednostavno trebala na vrijeme, dakle blagovremeno, kazati opštini Nikšić da je lokacija trga rezervisana za proslavu državnog praznika a da se vjerske svetkovine, u koje je tek kasnije, dopunom prijave (!), uključen sekularni muzički koncert, moraju uputiti na alternativne lokacije ili druge datume.
8. Podnosioci pritužbe tvrde da je isključivi krivac za sve što se dogodilo u Nikšiću, uoči i na sami dan proslave 13. jula, kao i za kompromitaciju premijera u Skupštini Crne Gore, odgovoran samo načelnik CB Nikšić svojim neodgovornim i neprofesionalnim ponašanjem i pogrešnim informisanjem Vlade i neinformisanjem javnosti jer se od početka znalo da se dva ili više masovnih javnih okupljanja ne mogu održati u isto vrijeme i na istom mjestu a crnogorska policija nema kapacitete i sposobnosti da to pokrije niti je to moglo proći bez remećanja javnog reda i mira.
9. Podnosioci pritužbe su istakli da smatraju da su se u Nikšiću odigrale nemile scene koje je policija svojim ovlašćenjima i kapacitetima bila sposobna da spriječi. “Odgovorno tvrdimo da opcija koncerta nije mogla postojati a CB Nikšić ga je do posljednjeg trenutka držao u igri kao vid pritiska na našu NVO kao uredne zakonite organizatore javnog okupljanja. Kad je otpala ta mogućnost, smatramo da su čelnici Opštine Nikšić i dio starješina CB Nikšić aktivirali ekstremističke grupe koje su na kraju i uspjele da izazovu nered, prekinu proslavu i izazovu reakciju policije koja je primarno bila na štetu mirno okupljenih građana koji su slavili praznik” navedeno je u pritužbi Savjetu za građansku kontrolu rada policije.
10. “Ekstremisti u Nikšiću pokazali su agresiju i netoleranciju a Uprava policije nije smjela da dozvoli nijednu prijetnju slobodi izražavanja i prava na slobodu okupljanja koji predstavljaju osnov svakog demokratskog društva” zaključeno je u pritužbi ove NVO koju je potpisao gospodin Nebojša Mrvaljević, dugogodišnji i nagrađivani policijski službenik.
11. Savjet je pritužbom, u svojstvu obrađivača i izvjestioca, zadužio svog člana prof.-dr Dražena Cerovića, redovnog univerzitetskog profesora.
12. Savjet je pritužbu dostavio na izjašnjenje direktoru Uprave policije gospodinu Zoranu Brđaninu i dostavio mu sljedeću listu pitanja zahtijevajući jasne odgovore:
  - Da li je, i zašto ako jeste, u komunikaciji sa podnosiocijama prijava javnog okupljanja Uprava policija - CB Nikšić preferirala i davala prednost Opštini Nikšić?
  - Zašto je opština Nikšić uopšte razmišljala i javno govorila o koncertu na glavnom gradskom trgu znači na lokaciji, u danu, i u vremenu, kada je već od strane NVO na istom mjestu i u istom danu uredno prijavljen skup?
  - Kako Uprava policija tumači, i smatra li to odgovornošću CB Nikšić, što se Opština Nikšić javno oglasila i dala informaciju o otkazivanju koncerta na lokaciji i u dan i u vrijeme koja je već bila zauzeta i pokrivena prethodnom urednom prijavom NVO “Luča”?

- Da li su odgovorni u CB Nikšić informaciju o urednom prijavljenom javnom okupljanju od strane NVO "Luča" blagovremeno saopštili Opštini Nikšić i ako jesu zašto nijesu javno reagovali (uključujući i sjedište Uprave policije) na javno saopštene netačne navode predsjednika Opštine Nikšić o navodnom (samo)otkazivanju koncerta zbog navodnih prijetnji?
  - Zašto se CB Nikšić i Uprava policije nijesu nikada oglasili povodom indirektnih navoda o prijetnjama uglednom estradnom umjetniku gospodinu Sergeju Četkoviću?
  - Da li je umjetnik gospodin Sergej Četković na bilo koji način, direktno ili preko punomoćnika, Upravi policije prijavio prijetnje, ugrožavanje sigurnosti, uvrede i ako jeste što je Uprava policije preduzela s tim u vezi?
  - Da li su službenici CB Nikšić kreirali adekvatan plan obezbjeđenja proslave praznika kao javnog skupa i da li su dosljedno postupali po njemu? Smatrate li da je u odnosu na to bilo nedostatnosti i propusta?
  - Da li su službenici CB Nikšić preventivno i operativno djelovali kako bi prevenirali moguće opstrukcije uredno prijavnog okupljanja a kako su najavljivali pripadnici ekstremističkih grupa?
  - Da li su službenici CB Nikšić preduzeli dovoljne mjere da ekstremisti ne prekine proslavu praznika a posebno je za Savjet važna informacija da li je Uprava policija svim učesnicima javnog okupljanja omogućila da se mirno i bezbjedno raziđu?
  - Kako se moglo dogoditi da kontra-demonstanti dođu na istu lokaciju i ostvare neposredan kontakt sa onima koji su proslavljali praznik?
  - Da li ste kroz formiranu Komisiju za procjenu primjene sredstava prinude uočili određene profesionalne propuste i koje?
  - Da li se zbog okupnih okolnosti i posljedica planira smjena starješinskog kadra u CB Nikšić, primarno načelnika CB?
13. Savjetu za građansku kontrolu rada policije, povodom istog događaja, i javnih nastupa, s tim u vezi, predsjednika Opštine Nikšić gospodina Marka Kovačevića, obratio se i aktivista za ljudska prava i jedan od lidera društvenog pokreta Građanska inicijativa "21. maj" Aleksandar Saša Zeković koji je pozvao građanski nadzor policije da provjeri postupanje policijskih službenika CB Nikšić povodom događaja u Nikšiću, naročito oko blagovremenosti postupanja u odnosu na prijavljeni skup. "Prijetnje prema bilo kome ne smiju se tolerisati. Nezavisno od toga da li se Četković identifikovao kao oštećeni, od policije zahtijevamo da se oglasi i efikasno procisura odgovorne. Policija je dužna da primjenjuje zakon, a ne da ćuti i učestvuje u kolektivnom optuživanju i kriminalizaciji svih onih koji su kritičari ove Vlade i aktuelnog premijera. To je nedopustivo" navedeno je u pritužbi iz Građanske inicijative "21. maj". "Upozoravamo da je umjesto profesionalnog odnosa prema svima, rukovodstvo nikšićkog CB, kroz ideološko-vjersku povezanost, u kontinuitetu pokazivalo servilnost prema gradonačelniku Nikšića. Zato zahtijevamo da se provjeri postupanje CB Nikšić povodom zaprimljenih prijava povodom obilježavanja 13. jula. NVO Forum slobodnih građana Luča tvrdi da je četiri dana prije opštine Nikšić podnijela prijavu a dva velika okupljanja, na istom javnom mjestu, nikako nijesu trebala biti opcija" navedeno je u pritužbi Građanske inicijative "21. maj".

14. Direktor Uprave policije ni nakon više urgencija, i brojnih neposrednih interesovanja tim povodom u njegovom kabinetu, do okončanja rada na ovoj pritužbi nije pružio odgovor.
15. Posebno je zabrinjavajuće što je direktor Uprave policije odbio da odgovori na listu vrlo jasnih pitanja koja su i postavljena kako bi se detaljno i argumentovano razjasnilo ukupno ponašanje i postupanje CB Nikšić i Uprave policije.
16. O policijskim stavovima, uglavnom uopštenim i nepreciznim, Savjet je bio prinuđen da se informiše iz medija.
17. Savjet je odlučio da obustavi dalje postupanje u ovom predmetu, konstatuje apsolutno ćutanje policijske administracije u odnosu na primjedbe iz javnosti na postupanje CB Nikšić i u potpunosti usvoji navode iz pritužbe NVO Forum slobodnih građana Luča.
18. Savjet podsjeća da je postupao u po brojnim prijavama građana koji su iznijeli primjedbe na neposredno postupanje policijskih službenika prilikom obilježavanja državnog praznika u Nikšiću.
19. Savjet ocjenjuje da je Uprava policije u konkretnom slučaju i konkretnom prilikom zanemarila svoju društvenu ulogu i značaj koji ima u demokratskom društvu i doprinos koji treba i može pružiti praktičnom, svakodnevnom, ostvarivanju ljudskih prava i sloboda.
20. Savjet ocjenjuje da je postupanje policijskih starešina i policijskih službenika CB Nikšić, povodom uredne prijave NVO Forum slobodnih građana Luča za javnim okupljanjem, bilo neadekvatno i neprofesionalno, praćeno moralnim slabostima i ličnim nedostacima, i kao takvo ne samo da nije doprinijelo izgradnji i jačanju povjerenja društva i vladavini prava već je pogodovalo kreiranju konfuzije i nasilja.
21. Savjet ukazuje da je Uprava policije dužna da u svakoj situaciji, a naročito u napetim i tenzičnim prilikama, postupa pošteno, pravedeno i nepristrasno, poštujući prava svih građana. Poštovanje i obezbjeđenje poštovanja ljudskih prava predstavlja ključnu odgovornost policije. Država ima pozitivnu obvezu da podrži održavanje mirnih i zakonitih javnih okupljanja i s tim u vezi od nje se očekuju razumne i primjerene mjere da se to i omogući. Uprava policije odnosno CB Nikšić u konkretnoj situaciji trebali su da se vode domaćim i međunarodnim standardima, bogatom praksom, naročito odlukama Evropskog suda za ljudska prava, i opredjeljenjem da preveniraju i spriječe svaku mogućnost remećenja javnog reda i mira, izazivanja nasilja i ometanja drugih u legitimnom korišćenju svojih prava.

**U IME SAVJETA ZA GRAĐANSKU
KONTROLU RADA POLICIJE**

Zoran Čelebić, predsjednik

